

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 318 din 24.03.2021

Dosar nr.: 1027/2020

Petiția nr.: 8237/30.12.2020

Petent:

Reclamați: Jumbo Arad – Jumbo EC R. S.R.L.

Obiect: accesul interzis în magazin pentru refuzul purtării măștii de protecție din motive medicale.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Jumbo Arad – Jumbo EC R. S.R.L. cu sediul în București, Bdul Theodor Pallady, nr.51, Clădirea Centrul de Calcul, et.5, Cam, 502, Sector 3

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Sesizarea vizează refuzul personalului de pază de a permite accesul petentului în incinta magazinului reclamat. Refuzul are la bază nepurtarea de către petent a măștii de protecție, din motive medicale.

III. Procedura de citare

4. Având în vedere contextul evoluției epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a informat părțile cu privire la faptul că au posibilitatea de a trimite punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul acestora;

5. Procedura legal îndeplinită.

6. Prin adresa nr. 336/18.01.2021, s-a solicitat un punct de vedere de specialitate de la Ministerul Sănătății.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului

7. Petentul sesizează CNCD cu privire la incidentul din 22.12.2020, orele 14:20 când i s-a refuzat accesul în magazinul Jumbo din Arad. Petentul susține că, deși a prezentat o adeverință medicală care îl exceptează de la purtarea măștii de protecție, agentul de pază i-a replicat că nu este valabilă și nu i-a permis accesul în magazin.

8. Având în vedere cele de mai sus, petentul susține că a fost pus într-o situație umilitoare, față de alte persoane.

9. Mai mult, petentul susține că a intrat în acest magazin în urmă cu 2-3 săptămâni când nu a întâmpinat astfel de probleme.

În susținerea celor de mai sus, petentul depune la dosar adeverința medicală prin care este exceptat de la purtarea măștii de protecție.

Susținerea reclamatei

10. Raportat la cele sesizate, reclamata invocă prevederile art.1 din ORDIN nr. 874/81/2020 privind instituirea obligativității purtării măștii de protecție, a triajului epidemiologic și dezinfectarea obligatorie a mâinilor pentru prevenirea contaminării cu virusul SARS-CoV-2 pe durata stării de alertă, potrivit cărora *“Pe durata stării de alertă, în spațiile publice, spațiile comerciale, mijloace de transport în comun și la locul de muncă se instituie obligativitatea purtării măștii de protecție, în condițiile și cu respectarea Instrucțiunilor generate privind măsurile de igienă, prevazute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin”*. Astfel, reclamata arată că a respectat întru totul exigența legală, evitând punerea în pericol a vieții angajaților și a clienților Jumbo.

11. Nerespectarea obligațiilor legale impuse de legiuitor pe durata stării de urgență / alertă, prin neprotejarea salariaților Jumbo, ar atrage inclusiv închiderea magazinului, ceea ce ar avea ca și consecință, atât carantinarea familiilor angajaților subscrisei, și negarantarea vindecării celui infectat, cât și pierderi majore la nivelul Companiei.

12. Reclamata susține că justificarea probatorie depusa de către petent, respectiv Adeverința Medicală emisă în data de 22.07.2020 atestă faptul că *“SE RECOMANDĂ SCUTIRE MEDICALĂ DE LA PURTAREA MĂȘTI DE PROTECȚIE, PENTRU A-I SERVI LA DOSAR”* iar Adeverința Medicală emisă în data de 28.12.2020 atestă faptul că *“SE RECOMANDĂ SCUTIREA PURTĂRII DE MASCĂ PE NAS ȘI GURĂ, PENTRU A-I SERVI LA SERVICIUL CONTROL POLIȚIE ȘI LA LOCUL DE MUNCĂ”*. În acest sens, reclamata arată că, urmare investigațiilor medicale întreprinse de către **Dna Dr. de familie**, raportat la diagnosticul constatat, aceasta *“A RECOMANDAT”*, **NU** a impus scutirea purtării măștii, având inserat cu exactitate opozabilitatea adeverintelor.

13. În ceea ce privește susținerea petentului, conform căreia a avut acces în magazin în urmă cu 2-3 săptămâni în baza aceleași adeverințe, reclamata neagă acest fapt și reiterează că nicio persoană care nu a purtat masca de protecție nu a avut acces în magazin, nici în perioada stării de urgență și nici în perioada stării de alertă.

Mai mult decât atât, reclamata susține că datele la care se face referire ca ar fi mers la Jumbo Arad, respectiv 20.12.2020 și 22.12.2020, **petentul deține o singură Adeverință, respectiv cea din 22.07.2020, eliberată pentru a-i servi la dosar, nicidecum opozabilă în alte scopuri.**

14. În ceea ce privește înregistrarea audio pe care petentul a realizat-o, reclamata consideră că acest lucru dovedeste, cu certitudine, modul vădit tendențios și premeditat de care a uzitat acesta, iar societatea va sesiza instanțele de drept comun.

Punctul de vedere al Ministerului Sănătății

15. Ministerul Sănătății susține că măsura privind purtarea obligatorie a măștii de protecție și recomandarea de distanțare fizică sunt măsuri de sănătate publică, de limitare și protecție privind răspândirea noului coronavirus în rândul comunității. Virusul SARS-CoV-2 se transmite pe cale aerogenă și poate fi transmis și de către persoanele asimptomatice. Principalul mod de transmitere este de la o persoană la alta prin intermediul secrețiilor, eliminate de către persoanele infectate prin expirație atunci când strănută, vorbesc sau tușesc. Este posibil, însă, ca o persoană să se infecteze și prin atingerea cu mâna a obiectelor sau suprafețelor contaminate de secrețiile unei persoane bolnave.

MS arată că pe plan național a fost emis Ordinul comun MS/MAI nr. 874/81/2020 *privind instituirea obligativității purtării măștii de protecție, a triajului epidemiologic și dezinfectarea obligatorie a mâinilor pentru prevenirea contaminării cu virusul SARS-CoV-2 pe durata stării de alertă*, ordin susținut și de acte normative de rang superior precum HG nr. 856, 967, 1065/2020 și HG nr. 3/2021 în care se precizează "În spațiile publice, **spațiile comerciale**, mijloacele de transport în comun și la locul de muncă se instituie obligativitatea purtării măștii de protecție, astfel încât să acopere nasul și gura".

16. Referitor la patologii care pot fi agravate de purtarea măștii de protecție, în Anexa la Ordinul MS/MAI nr. 874/81/2020 sunt instituite și instrucțiuni generate privind măsurile de igienă, iar cu referire la purtarea măștilor de protecție, sunt prevăzute o serie de excepții de la portul obligatoriu a măștii:

- a) angajatul este singur în birou,
- b) **persoana suferă de boli care afectează capacitatea de oxigenare**,
- c) persoana desfășoară activități fizice intense și/sau în condiții de muncă solicitante
- d) prezentatorii TV și invitații acestora cu respectarea distanței de 3 metri între persoane,
- e) copiii cu vârsta mai mică de 5 ani."

Având în vedere că nu a fost elaborată o procedură specifică referitoare la exceptarea de la purtarea măștii de protecție, Ministerul Sănătății apreciază că medicul de familie/specialist, după caz, în funcție de istoricul medical și afecțiunile curente ale pacientului poate emite un document medical, fundamental din punct de vedere medical, prin care certifică exceptarea pacientului de la această obligativitate, în scopul evitării agravării afecțiunilor existente.

Documentul medical, pentru exceptarea purtării măștii la locul de muncă, în conformitatea prevederilor Ordinului comun MS/MAI nr. 874/81/2020, este necesar a fi avizat de către medicul de medicina muncii responsabil cu emiterea Fișelor de aptitudine persoanelor încadrate. Tot în anexa amintită mai sus, se prevede faptul că **medicii de medicina muncii vor face evaluarea de risc și vor stabili condițiile purtării măștii pentru angajați.**

17. În ceea ce privește speța analizată, Ministerul susține faptul că există situații reale, patologice în care purtarea măștii poate accentua simptomatologia, dar aceste situații sunt stabilite de medicul specialist care pune diagnosticul clinic și nu de medicul de familie.

Totodată din analiza parafei cu cod 082607 se constată competența de medicină internă dobândită de către medicul de familie, emitent al adeverinței cu nr. de fișă 4085/448016750/22.07.2020.

Astfel, Ministerul sănătății consideră că adeverința de exceptare de la purtarea măștii pentru petent a fost emisă de către d-na dr. , medic medicină de familie cu competențe în specialitatea medicină internă, în baza scrisorilor medicale din partea medicilor specialist! (ORL conform diagnosticului) și a investigațiilor de specialitate, ținând cont de responsabilitatea și efectele date de emiterea unor documente false.

V. Motivele de fapt și de drept

19. În fapt, Colegiul Director reține refuzul agentului de pază de a permite accesul petentului în magazin fără mască.

20. Analizând faptele sesizate, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

21. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.** Potrivit articolului 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, “prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

22. Astfel, raportat la cele de mai sus, Colegiul trebuie să analizeze dacă prin tratamentul aplicat petentului i s-a încălcat un drept recunoscut de lege, în baza unui criteriu interzis, fără o justificare obiectivă, comparativ cu alte persoane aflate pe poziție de egalitate.

În acest sens, Colegiul director reține că petentul a dorit să intre în magazinul Jumbo din Arad, fără mască de protecție pe gură și nas, iar agentul de pază nu i -a permis accesul. De asemenea, Colegiul director reține faptul că petentul deținea în momentul încercării intrării în magazin o adeverință în care se recomandă scutirea purtării măștii.

Totodată, Colegiul director reține că purtarea obligatorie a măștii de protecție și recomandarea de distanțare fizică sunt măsuri de sanătate publică, de limitare și protecție privind răspândirea noului coronavirus în rândul comunității. Virusul SARS-CoV-2 se transmite pe cale aerogenă și poate fi transmis și de către persoanele asimptomatice.

Colegiul are în vedere și Ordinul MS/MAI nr. 874/81/2020 prin care sunt instituite și instrucțiuni generate privind măsurile de igienă, iar cu referire la purtarea măștilor de protecție, și prin care sunt prevăzute o serie de excepții de la portul obligatoriu a măștii:

- a) angajatul este singur în birou,
- b) **persoana suferă de boli care afectează capacitatea de oxigenare,**
- c) persoana desfășoară activități fizice intense și/sau în condiții de muncă solicitante
- d) prezentatorii TV și invitații acestora cu respectarea distanței de 3 metri între persoane,
- e) copiii cu vârsta mai mică de 5 ani."

Nu în ultimul rând, Colegiul director reține că documentul medical, pentru exceptarea purtării măștii la locul de muncă, în conformitatea prevederilor Ordinul comun MS/MAI nr. 874/81/2020, este necesar a fi avizat de către medicul de medicina muncii responsabil cu emiterea Fișelor de aptitudine persoanelor încadrate. Tot în anexa amintită mai sus, se prevede faptul că **medicii de medicina muncii vor face evaluarea de risc și vor stabili condițiile purtării măștii pentru angajați.**

23. Din acest punct de vedere, Colegiul director ia act de adeverințele medicale depuse la dosar de petent și constată următoarele: prima adeverință medicală este emisă în data de 22.07.2020 de către Dr. medic de familie cu competențe în medicina internă, și în care se precizează faptul că petentul este suferind de rinită alergică, *se recomandă scutire de la purtarea măștii de protecție și s-a eliberat pentru a-i servi la dosar.*

Cea de-a doua adeverință medicală a fost eliberată în data de 28.12.2020, ziua în care a avut loc și incidentul analizat, și în care se regăsesc aceleași precizări cu excepția utilității acesteia, *respectiv la Serviciul control poliție și la locul de muncă.*

Prin urmare, Colegiul director constata că aceste adeverințe medicale au un regim special, ele servesc în anumite împrejurări, acestea neavând caracter general și neputând fi folosite într-un magazin retail aglomerat, în care este aproape imposibil să păstrezi distanța recomandată de lege.

Mai mult, Colegiul director constata că medicul a Recomandat și Nu a impus scutirea purtării măștii în orice situație.

Astfel, Colegiul director reiterează opinia potrivit căreia purtarea obligatorie a măștii de protecție și recomandarea de distanțare fizică sunt măsuri de sanătate publică, de limitare și protecție privind răspândirea noului coronavirus în rândul comunității. Virusul SARS-CoV-2 se transmite pe cale aerogenă și poate fi transmis și de **către persoanele asimptomatice.**

24. Nu în ultimul rând, Colegiul director constată că **scrisoarea medicală eliberată de specialit este datată cu 11.02.2021, ulterior incidentului. Sigur, așa cum**

precizează și Ministerul Sănătății în adresa nr. 1137/11.02.2021, exceptarea purtării măștii la locul de muncă, în conformitatea prevederilor Ordinul comun MS/MAI nr. 874/81/2020, este necesar a fi avizat de către medicul de medicina muncii responsabil cu emiterea Fișelor de aptitudine persoanelor încadrate. Tot în anexa amintită mai sus, se prevede faptul că **medicii de medicina muncii vor face evaluarea de risc și vor stabili condițiile purtării măștii pentru angajați.**

25. Raportat la faptele descrise de către petent, Colegiul director constată **că aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată, măsura este justificată de evoluția pandemiei, se aplică tuturor, angajați, clienți și vizatatori.**

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată;
2. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 24.03.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN- Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiului director,
Președinte CNCD

Data redactării: 02.04.2021
Redactat și motivat de A.P.G. și H.G

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.